

טראמפ, אובמה ולא רק הוואנה

צביקי זידא

קובה מזכירה את ארץ ישראל הטובה והנאיבית של לפני 50 שנה, וגלגלי הזמן נעצרו בה מלבנת. כמו הסלפה "רוטב בספרדית", האוכל והמוסיקה הקובנית הם תערובת ומפגש מרתק בין תרבויות: ספרדית, צרפתית, אפריקאית, סינית ועוד. הססגוניות הקובנית, ניהוחם המתקתק של הסיגרים האיכותיים בעולם המגולגלים ביד, טעמם של שיכר הרום וקוקטיילי המוחיטו והפינה קולדה, מכוניות עתיקות מיוחדות, מוזיקת סלסה, הסון ושירי אהבה קובניים ישנים עושים את הטיוול לאירוע מרגש, שמזכיר נשכחות, שמלווה את המטיילים תקופה ארוכה לאחר שובם לארץ.

הפיתוח התיירותי הגדול בקובה החל אחרי הביקור ההיסטורי של הנשיא האמריקני אובמה, שמוסו הנשיאותי נחת בשדה התעופה הבינלאומי "ש חוזה מרטי ב-20.3.2016 - לאחר 88 שנה בהן לא ביקר בהוואנה נשיא אמריקאי. הנשיא אובמה אף קרא לקונגרס להסיר את האמברגו מעל קובה, ובעקבותיו חתמו האיחוד האירופי וקובה על הסכם הנועד להביא לנרמול היחסים - לאחר נתק של 20 שנה. מאז התחיל שיתוף פעולה בין המדינות בתחומים רבים, שבמהלכו החלה הממשלה הקובנית להיפתח לעולם ואזרחי קובה החלו לפתוח עסקים קטנים ולהרוויח כסף. רמת החיים נמצאת העלייה.

הביקור של אובמה אף הכשיר את הגעתם של מאות אלפי תיירים אמריקאים וכמה רפורמות כלכליות, ששינו לחלוטין והעלו את רמת החיים באי. כחמישה מיליוני תיירים בשנה הכניסו כסף רב לאוכלוסייה המקומית ולממשל. אוניות קרוזים החלו לפקוד את האי על בסיס יומי, וכך גם עשרות טיסות בינלאומיות מארצות הברית לכל חלקי האי. אלפי חדרים בבתי המלון שופצו ונבנו, נפתחו מאות חדרים ללינה בבתי תושבים, מאות מסעדות פרטיות מעולות, בתי קפה מודרניים, ברים ליליים ועסקים פרטיים. הרגשת הפריחה קיימת באוויר, וקובנים שעוברים בעסקים פרטיים הפכו ל"מתעשרים החדשים".

הנשיא טראמפ ביטל חלקית את ההסכם ההיסטורי עליו חתמו אובמה וראול קסטרו, אבל השאיר את השגרירות האמריקאית בהוואנה, פרסם תקנות חדשות שאוסרות על חברות אמריקאיות לעשות עסקים עם צבא קובה והגביל את תנועת האמריקאים לאי. החרם לא כולל את נמלי התעופה והנמלים הימיים.

מיקומה האסטרטגי של קובה כתחנה אחרונה בדרך ליבשת אמריקה - בלב הים הקריבי בפתחו של מפרץ מקסיקו - הפך אותה מאז גילויה ב-1492 - לנקודת מעבר חשובה עבור כובשים, מהגרים ויורדי ים, שביקשו ליהנות מאדמתו הפורייה של האי, אוצרות הטבע שלו ונמליו העמוקים. בקובה פוגש המטייל נופים ירוקים: עמקים

חקלאיים בהם מגדלים המקומיים בחלקות קטנות טבק וסוכר, חופים קריביים לכנים יפהיים הנושקים למי ים בצבעי הכחול והטורקיז עם שקיעות אדומות עוצרות נשימה. לצד החופים ניבנו בתי מלון מודרניים ומפנקים. הערים והכפרים צבעוניים ואוטנטיים. קצב התנהלות היום יומית איטית ומתגברת כשנשמעת מוזיקת הסלסה הקובנית הקצבית.

יופייה המיוחד של קובה הוא, בין היתר, הודות לכך שכל עיר או אזור שונים האחד ממשנהו. בכתבה זו אציג בפניכם כמה מהמקומות שנחשבים בגדר חובה בטיוול לקובה, ובמיוחד עבור התיירים הישראליים. **עמק ויניאלס** - פני הקרקע של עמק וינאלס מיוחדים במינם. התופעה הבולטת בנוף הקארסטי הם "תלי המוגוטה" (Mogote), שבעיני המתבונן נראים כמו "גושי סוכר" הניצבים ושומרים על גידולי התבואה, התיירס, שדות הטבק ועצי הרקל המלכותיים, הגדלים על אדמת העמק. על צוקי המוגוטה שחורצים מצויה שכבת קרקע דקה - שלכאורה אינה מאפשרת צמיחה כלשהי - אך למרות זאת הם מכוסים בצמחייה עבותה, שהסתגלה לתנאי מזג האוויר ולקרקע שמתחתיה.

במרכז העמק פרושה העיירה וינאלס (שנת 1999 כאתר מורשת עולמית) היא בירת העמק, מוקפת בנוף המציג טבע טהור, גושי ענק של אבן גיר וערפילי בוקר, המשווים למקום מראה מיוחד, קסום ורומנטי. מקום נפלא לזוגות. עיירה זו מייצגת את תמצית הנוף והתרבות של קובה: עמק ירוק, שדות אורז, מטעי בננות ובעיקר חלקות משפחתיות לגידול טבק. ראשוני המתיישבים במקום (מהאיים הקנריים 1607) קיוו לגדל כאן גפנים וליצור יין משובח (ומכאן שמה), אבל האדמה לא מתאימה לגידול זה.

כיום העיירה היא המרכז החקלאי של תושבי המקום, המבוסס על גידול וייבוש עלי טבק. יש הטוענים שכאן גדל הטבק המשובח בעולם כתוצאת השילוב של איכות הקרקע, המשקעים והטמפרטורה. במקום ציורי זה תיהנו משפע של קאזות וחדרים להשכרה, מסעדות, פעילויות וכל מה שנחוץ לחיי התיירים. וכמובן תוכלו לבקר בחוות המשפחתיות הקטנות, בהן בעל הבית ישמח לגלגל לכם סיגר אישי ביתי.

העיר טרינידד דה קובה - אתר מורשת עולמית משנת 1988, היא אחת העתיקות, היפות והמיוחדות שבערי קובה. הנוף הפסטורלי, אווירה מיוחדת, הרחובות הקולוניאליים והאתרים ההיסטוריים הם רק חלק ממה שמציעה העיר למבקרים בה. הכניסה לאזור העיר העתיקה אסורה לכלי רכב. מאוד רומנטי ומיוחד לשמוע את קול פרסות סוסיהם של התושבים המקומיים העוברים בסמטאות העיר (כאזור הרבה יותר סוסים ממכוניות).

הכותב מארגן טיולים במרכז אמריקה: קובה, קוסטה ריקה וגואטמלה

דמות של צ'ה גווארה כיכר על גבי בניין בכיכר המהפכה / צילום: צביקי זיידא

בובות תוצרת עצמית בשוק של וארדרו, צילום: צביקי זיידא

חקלאי חורש שדה בווינאלס, צילום צביקי זיידא